

Anti-pestbeleid De Bongerd

Bongerd

Postbus 1018
1300 BA Almere

Boomgaardweg 10a/ 8
1326 AD Almere

T 036-549 19 15
036-549 19 16
E directie.bongerd@almere-speciaal.nl

De Bongerd is onderdeel van [Stichting Almere Speciaal](#)

Inhoudsopgave

Belang van een anti-pestbeleid	2
Uitgangspunten van de school over pesten	2
Wat is pesten?	2
Rollen van pesten.....	3
Kenmerken van slachtoffers van pesten.....	3
Kenmerken van daders van pesten.....	3
Wat doen wij aan preventie?	4
Hoe zetten wij een LVS in tegen pesten?.....	5
Welke methode wordt er op sociaal emotioneel gebied gehanteerd?.....	5
Hoe wordt dagelijks aandacht gegeven aan een positief schoolklimaat?	6
Welke stappen worden er gezet bij het signaleren van pesten?	6
Contactpersonen en instanties die zich met pesten bezig houden	7
Jaarlijkse cycli omtrent pesten	8
Bronnen	9

Belang van anti-pestbeleid

Door middel van dit anti-pestbeleid laat De Bongerd zien hoe wij op een gedegen wijze omgaan met eventueel pestgedrag in de school en dat dit ook niet gedoogd wordt. Door actief beleid te voeren, op te treden bij pesten en preventief te handelen ten aanzien van pesten geeft De Bongerd een duidelijk signaal af aan onze leerlingen. Alle betrokkenen hebben een gedeelde verantwoordelijkheid ten aanzien van het pesten (ouders, slachtoffer, pesters, meelopers en het schoolteam). In dit protocol wordt basisinformatie gegeven ten aanzien van pesten voor zowel ouders als leerkrachten, de wijze waarop De Bongerd actief werkt aan een positief pedagogisch klimaat, een plan van aanpak voor situaties waarin pestgedrag wordt gesignaleerd en de gedragsafspraken van onze school. Deze gedragsafspraken hangen in de schoolruimten en in alle klassen.

Uitgangspunten van de school over pesten

Op De Bongerd hanteren wij de volgende gedragsafspraken:

Acceptatie en respect; iedereen hoort erbij, ook al is iemand anders dan jij

- We luisteren naar elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen, als het kan

Verantwoordelijk; je bent verantwoordelijk voor je gedrag, kies het goede en doe wat mag

- We letten op onszelf
- We lopen rustig door de school
- We doen ons best
- We zijn zuinig op onze materialen

Grenzen; pas op met wat je doet, voelt het bij de ander ook goed

- We houden rekening met elkaar
- We zijn vriendelijk tegen elkaar

Wat is pesten?

Pesten is een voortdurende vorm van agressie waarbij één of meer personen een andere persoon schade toe te brengen. Dit kan fysiek, verbaal of psychologisch zijn. De kern van pesten is dat er een scheve machtsverhouding is. Waar plagen gelijkwaardig is en daardoor meestal leuk, is pesten niet gelijkwaardig. Plagen gebeurt vaak ook met wisselende personen terwijl pesten meer een vaste structuur heeft. Het zijn vaak dezelfde kinderen die pesten tegen hetzelfde gepeste kind. Plagen gebeurt vaak kortdurend terwijl pesten langdurig en herhaaldelijk voorkomt. Pesten is meestal berekenend terwijl plagen vaak onschuldig en spontaan gebeurt. Een plaagsituatie kan gemakkelijk voortvloeien in een peestsituatie. Pesten is op de lange termijn niet alleen schadelijk voor de slachtoffers, ook de pesters kunnen hier zeer negatieve gevolgen van ervaren.

Rollen van pesten

Kenmerken van slachtoffers van pesten.

Bij slachtoffers van pesten is er vaak sprake van een combinatie van bepaalde persoonlijkheidskenmerken met fysieke zwakte. Ook kan het zijn dat het kind 'anders' is dan de anderen in uiterlijk of gedrag. De kinderen die een grotere kans lopen om peestlachtoffer te worden, hebben vaak een verminderde sociale redzaamheid. Ze vinden het lastig om voor zichzelf op te komen. Er zijn twee type slachtoffers:

- Passieve, onderdanige slachtoffers. Zij reageren angstig en bij jongens wordt dit gecombineerd met fysieke zwakte.
- Provocatieve slachtoffers. Zij reageren vaak angstig gecombineerd met agressie.

Kenmerken van daders van pesten

Daders staan vaak positiever tegenover geweld dan leeftijdsgenoten. Zij vertonen weinig empathisch vermogen richting de slachtoffers en hebben in het algemeen een agressief reactiepatroon. Daders zijn vaak geliefd in de klas, behalve natuurlijk bij hun slachtoffers. Pesten wordt vaak beredeneerd ingezet om populair te worden. Slachtoffers zijn dus vaak de minder populaire kinderen zodat de pesters geen sociale status verliezen. Pesten kan een weergave zijn van de agressie die kinderen thuis ervaren. Ook minder betrokken ouders, ouders die kinderen afwijzen, verwaarlozen of te weinig toezicht houden zorgt voor een grotere kans dat het kind gaat pesten. Het feit dat andere kinderen toekijken tijdens het pesten en niet optreedt tegen pesten zorgt vergroot de kans dat het pesten doorgaat. Op grote scholen, waar veel leerkrachtwisselingen zijn, waar weinig gedragsregels zijn, gering toezicht is en weinig individuele aandacht is komt er meer pestgedrag voor.

Signalen voor peestsituatie

Wanneer een kind gepest wordt kunnen er de volgende signalen zijn:

- Regelmatig blauwe plekken, schrammen, kapotte en/of verloren spullen. Zeker als het kind normaal niet 'slordig' is, is dit een signaal.
- Vaak verdrietig, terneergeslagen, wil zich onzichtbaar maken of krijgt ernstige driftbuien.
- Het kind staat vaak alleen, heeft weinig vriendjes en wordt ook niet uitgenodigd.
- Het kind zoekt veiligheid en gezelschap bij volwassenen.
- Bij het kiezen van groepjes blijft dit kind over.
- Het kind gaat onderpresteren.
- Het kind oogt vaak afwezig (of is daadwerkelijk vaak afwezig).
- Het kind komt zo laat mogelijk op school en gaat zo vroeg mogelijk weer weg.
- Er zijn veel conflicten waarbij het kind betrokken wordt, vaak wordt de naam van dit kind ook genoemd.
- Het kind neemt de slachtofferrol aan.

Wanneer een kind pest kunnen er de volgende signalen zijn:

- Het kind heeft moeite met samenwerken, wil hierin het spel bepalen.
- Het kind heeft moeite met kritiek en vindt het moeilijk als zijn gedrag bespreekbaar wordt gemaakt.

- Het kind is vaak brutaal naar jongere en andere kinderen.
- Het kind heeft weinig empathisch vermogen en vertoont vaak grensoverschrijdend gedrag.
- Soms laat het kind twee kanten zien. In een groep rustig en meegaand maar in vrije situaties het tegenovergestelde
- Het kind heeft vrienden die meelopen, wachten op instructies en die zich op dezelfde manier proberen te gedragen.

Let wel; bij zowel het kind dat gepest wordt als het kind dat pest wordt er rekening gehouden met de persoonskenmerken van het kind.

Wat doen wij aan preventie?

Als school zijn wij doordrongen zijn van de ernst van de problematiek. Wij hebben hierom drie pestcoördinatoren aangesteld, dit zijn Suzanne Dado, Mayke Jansen en Chantal Kloppenburg. Op iedere school vindt pesten plaats en daar zal actief beleid op plaatsvinden. Pesten aanpakken alleen is niet genoeg, het dient een onderdeel zijn van een goed pedagogisch klimaat. Wij letten actief op de signalen die op pesten kunnen duiden. Wij maken naar onze leerlingen toe duidelijk dat pesten op onze school niet wordt toegestaan. Slachtoffers weten daarmee ook dat de school hen (onder)steunt en kinderen die pesten weten dat er op ze gelet wordt. Onze aanpak is als volgt:

- Er zijn concrete maatregelen afgesproken die blijven voortduren. Deze zijn gericht op het bestrijden van pesten en maatregelen die de slachtoffers helpen. Dit zijn vooral maatregelen zijn om het pesten te voorkomen maar ook om het pesten aan te pakken.
- Jaarlijks terugkerend zal er een projectweek tegen pesten gehouden worden in september.
- Medewerkers van de school zijn actief op signalen van pesten
- Er wordt op school gewerkt met de schoolafspraken omtrent de begrippen: grenzen, acceptatie en respect, verantwoordelijkheid. Hier wordt schoolbreed aandacht aangegeven en in alle groepen hangen de gedragsafspraken op A3.
- Er wordt een veilig pedagogisch klimaat in de klassen gecreëerd doordat er lessen worden gegeven over hoe we met elkaar omgaan aan de hand van de methode Leefstijl.
- De interne contactpersonen ongewenste omgangsvormen (ondersteund door GGD) staan benoemd in de schoolgids.
- Er worden jaarlijks twee pestcoördinatoren aangesteld welke worden benoemd in de schoolgids.
- Als de fases van preventie niet voldoende zijn gebleken wordt het veiligheidsplan ingezet.

Daarnaast werken we op dit gebied ook samen met ouders. Dit doet de Bongerder door middel van het pesten bespreekbaar maken tijdens ouderavonden en oudergesprekken. Wij vinden het als school belangrijk om met elkaar in gesprek te blijven, om zo er voor te zorgen dat ook ouders weten wat ze kunnen doen als ze pesten signaleren.

Om de preventie tegen pesten goed neer te zetten hebben wij als school een jaarlijks terugkerende cyclus omtrent pesten vastgesteld, zie pagina 7.

Hoe zetten wij LVS in tegen pesten?

Op de Bongerd gebruiken we de LVS methode SCOL. Nieuwe kinderen worden vier weken na de start op onze school ingevoerd in SCOL. Hieruit komt een score die de leerkracht gebruikt voor zijn/haar OPP en groepsplan. De scores uit SCOL worden overgenomen en vervolgens worden twee doelen uitgewerkt waar de komende periode aan gewerkt wordt.

Bij bestaande groepen worden de resultaten op dezelfde manier verwerkt, alleen de afname periode is anders. Namelijk binnen twee weken na elke CITO periode.

Welke methode wordt er op sociaal emotioneel gebied gehanteerd?

Op onze school gebruiken we de methode Leefstijl (sociaal-emotionele vaardigheden). De uitgangspunten van Leefstijl zijn:

- bevordert een gezond, uitdagend én veilig schoolklimaat
- preventieve aanpak
- leren door doen, ervaringsgericht leren
- sociaal-emotionele vaardigheden zijn te trainen
- positieve communicatie
- oplossingsgericht werken
- schoolbrede aanpak, iedereen participeert

Leefstijl is een programma dat kinderen van jongs af aan helpt om hun sociaal-emotionele vaardigheden te ontwikkelen. Hieronder vallen onder andere samen spelen, samenwerken, praten, luisteren, rekening houden met elkaar, zelfvertrouwen opdoen, gevoelens uiten, omgaan met verschillen, conflicten oplossen en omgaan met groepsdruk. Ook komen media-educatie, gezondheidsvaardigheden en burgerschap aan bod. Dit zijn allen belangrijke vaardigheden die kinderen helpen om goed te kunnen functioneren in de opbouw naar volwassenheid.

Hoe wordt dagelijks aandacht gegeven aan een positief schoolklimaat?

Dagelijks wordt er binnen onze school aandacht gegeven aan een positief schoolklimaat door de volgende aspecten:

- De volwassenen geven elk kind een hand zodat het zich gezien voelt, een vriendelijk ontvangst krijgt, de leerkracht kan peilen hoe het kind zich voelt, zodat er een positieve start plaats vindt.
- De gedragsafspraken hangen in de school en in de klas. **Deze worden wekelijks besproken in de klas.**
- Er zijn duidelijke afspraken binnen het team over het leerkrachtgedrag op diverse vrije momenten. Deze worden levend gehouden door elke week een afspraak binnen het team centraal te stellen.
- We spreken zoveel mogelijk een gedragsverwachting uit in plustaal.

- Er is wekelijks tijd ingeroosterd voor sociaal-emotionele ontwikkeling aan de hand van de methode Leefstijl.
- Tijdens de pauzes is er overal voldoende toezicht, participeren onderwijsgevenden actief in het spel en bespreken continue een gedragsverwachting en de afspraken omtrent de pauze.
- Na de pauze wordt de pauze na besproken.
- Elke groep werkt met een groepsplan gedrag. In dit groepsplan wordt beschreven welke sociaal emotionele lessen er preventief worden gegeven om het gewenste gedrag te stimuleren en er zo een positief klimaat ontstaat in de klas en school.
- Er wordt in alle groepen gewerkt met een beloningssysteem door middel van smileys. Deze smileys kunnen de kinderen na elke les verdienen na het tonen van gewenst gedrag.

Welke stappen worden er gezet bij signaleren van pesten?

1. Bij vermoeden van pestgedrag gaat degene die dit signaleert in overleg met de groepsleerkracht.
2. Er wordt een observatie door de leerkracht uitgevoerd op minimaal drie momenten (vrije en niet vrije momenten). Hierin wordt zowel de dader, als slachtoffer en de omstanders geobserveerd. Alle betrokken ouders worden hierover ingelicht.
3. De observaties worden uitgewerkt in Esis door de leerkracht.
4. De observaties worden besproken met de intern begeleider.
5. Bij bevestiging van deze vermoedens wordt een plan van aanpak gemaakt, hierbij wordt een vijfsporige aanpak aan gehouden, oftewel, alle betrokkenen worden ingeschakeld (1 dader, 2 slachtoffer, 3 ouders, 4 meelopers, 5 schoolteam).
6. De ouders van het vermoedelijke slachtoffer en de eventuele dader worden als eerste en afzonderlijk betrokken bij het onderzoek en het vervolg.
7. Er wordt met de mogelijke dader(s) een confronterend gesprek aan gegaan. Hierin wordt een duidelijke gedragsverwachting en grens besproken. Ook horen we het verhaal van de pester aan omdat er soms andere dingen spelen dan verwacht. Het is belangrijk dat er een contract wordt gemaakt en dat dit door beide partijen ondertekend wordt. In dit contract wordt beschreven waar partijen aan gaan werken en welke afspraken hierover zijn gemaakt. Na vier weken wordt het contract geëvalueerd en indien nodig aangepast. Het contract wordt in het dossier van de betreffende leerlingen opgeslagen.
8. Hiervan wordt verslag gedaan in ESIS door de leerkracht.
9. Er wordt een melding in het team gedaan zodat alle betrokkenen alert kunnen blijven.
10. Bij herhaaldelijk pesten worden stap 1 t/m 8 doorlopen en worden de dader(s) worden 'onder toezicht' geplaatst. Het kan dus zijn dat ze niet/minder bij het slachtoffer in de buurt mogen komen totdat er duidelijkheid is over de gebeurtenissen. Bij duidelijkheid kan er een consequentie volgen en er wordt,

passend bij het kind, een traject ingezet. Het ondertekende contract wordt erbij dit gesprek bij gepakt en opnieuw besproken.

11. Na overleg met de contactpersonen binnen de school wordt er contact opgenomen met de vertrouwenspersoon van de GGD. In overleg met deze persoon wordt er overlegt welke stappen er nog meer genomen kunnen worden.
12. Vervolgens wordt gekeken of het slachtoffer een traject nodig heeft om zichzelf beter te ontwikkelen.
13. Met de meelopers wordt ook een confronterend gesprek aangegaan en een gedragsverwachting uitgesproken wat er in een volgende situatie wordt afgesproken. Mogelijk volgt een consequentie of traject.
14. In het plan van aanpak worden er *altijd* afspraken gemaakt binnen het team. Dit omvat toezicht tijdens vrije en niet vrije momenten en een consequente aanpak.

Contactpersonen en instanties die zich met pesten bezig houden

Bij vermoedens van pesten kunt u altijd contact opnemen met de school

Interne contactpersonen ongewenste omgangsvormen (O&O):
Ashley Speelziek en Annelies de Haan

Coördinator ongewenste omgangsvormen GGD:
Regina Wijker

Vertrouwenspersoon GGD:
Geen vast persoon, maar te bereiken onder telefoonnummer: 0320 - 276 211

Kindertelefoon:
0800-0432 (gratis)

Pestweb:
0800-28 28 280 (vaste lijn = gratis)
0900-28 28 280 (mobiel = lokaal tarief)

Websites ter informatie:

www.kindertelefoon.nl
www.pestten.nl
www.pestweb.nl
www.kindertelefoon.nl
www.stoppestennu.nl
www.digitaalpesten.nl
www.kinderen.moed.nl/pesten
www.weektegenpesten.nl
www.bobvandermeer.info

Jaarlijkse cycli omtrent pesten

Maand	Wat doen wij?	Wie doet wat?
Augustus	Groepsplan gedrag Gouden weken: forming en storming	Lkr en IB IB legt de nadruk op de gouden weken in de terugkom week.
September	Projectweek pesten Gouden weken: storming, norming en performing	Lkr: Praat en werkt over pesten in de groep. Werkgroep en IB: Geven ideeën en inspiratie aan de lkr en oas.
Oktober	Leefstijl op de plenaire vergadering. Evaluatie gouden weken	Leerkracht en IB
November	Week van de Mediawijsheid (cyberpesten) + GGD les 14 november: dag van respect	Lkr: Praat en werkt over cyberpesten in de groep en over de dag van respect. Werkgroep en IB: Geven ideeën en inspiratie aan de groepen.
December		
Januari	Evaluatie groepsplan gedrag Evaluatie OPP Invullen van SCOL Maken van nieuw groepsplan gedrag Maken van nieuw OPP	Lkr en IB
Februari	Leskist GGD: Pesten dat pikken we niet Gastlessen: - Gelijke behandeling: groep 7 en 8 - Snelle oordeel: groep 5 en 6	Lkr en IB
Maart	1 maart: nationale complimentendag Complimentenmachine De week van de lentekriebels	Lkr en IB Werkgroep lentekriebels
April	19 april; Dag tegen het pesten.	Lkr en IB Werkgroep pesten
Mei	Leefstijl op de plenaire vergadering.	Team
Juni	Evaluatie groepsplan gedrag Evaluatie OPP Invullen van SCOL Maken van nieuw groepsplan gedrag Maken van nieuw OPP Werkgroep pesten samenstellen voor het nieuwe schooljaar	Lkr en IB
Juli	Gouden weken: adjourning	

Bronnen

<http://www.schoolenveiligheid.nl/po-vo/kennisbank/het-anti-pestprotocol/>

http://www.trimarankampen.nl/index2.php?option=com_docman&task=doc_view&gid=8&Itemid=32 <http://www.leefstijl.nl/extra/104-sta-op-tegen-pesten.html>

<http://www.pesten.nl/informatie-over-pesten/professionals/scholen/>

<http://www.pesten.nl/informatie-over-pesten/professionals/scholen/>

<http://www.nji.nl/Pesten-Praktijk-Richtlijnen>

<https://www.ncj.nl/richtlijnen/jgzrichtlijnenwebsite/details-richtlijn/?richtlijn=1&rlpag=444>

http://www.deboomladder.nl/pg-26352-7-64942/pagina/anti_pesten.html

<http://pesten-op-school.nu/anti-pest-programmas/leefstijl/>